

ZARZĄD

PREZES

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHEŃSKI

WICEPREZESI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI (woj. lubelskie)

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trams
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJOWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciolek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZEŃSKI

Szczepan Otdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/110/18

Warszawa, 7 maja 2018 roku

Szanowny Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 kwietnia 2018 r. (wpłynęło 2 maja br.) w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (MK-020-944/18) informuję, że Związek Powiatów Polskich negatywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy. Zasadniczym powodem takiej oceny projektu jest brak w przedłożonym projekcie rzeczywistych gwarancji dla jednostek samorządu terytorialnego zabezpieczenia ich sytuacji finansowej w przypadku utworzenia bądź poszerzenia obszaru parku narodowego, co w konsekwencji może prowadzić do niemożności realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców w stopniu w jakim oczekują tego obecnie obywatele. Takich gwarancji nie stwarza – z uwagi na jej lakoniczność - propozycja tworzenia programów rozwojowych.

Polityka państwa powinna być tak prowadzona aby zapewnić równowagę pomiędzy potrzebą ochrony przyrody a zapewnieniem adekwatnych do potrzeb ludności warunków rozwoju lokalnego. Przedłożony projekt takiej równowagi w żaden sposób nie zapewnia. Zwracamy uwagę, że samorzady być może inaczej podchodziłyby do kwestii tworzenia na ich terenie parków narodowych, gdyby po ich utworzeniu miały realny wpływ na możliwość wykorzystania atutów jakie daje istnienie parku narodowego dla rozwoju turystyki czy rekreacji i nie były w tym zakresie uzależnione od dobrej woli dyrektora parku. Obecnie obowiązujące przepisy są tak skonstruowane, że gmina praktycznie traci władztwo planistyczne na obszarze parku. Jeżeli parki narodowe stanowią dobro wspólne całego Państwa, Państwo to powinno realnie partycypować we wsparciu gmin i powiatów na obszarze na których mają one funkcjonować.

Powinno to dotyczyć również tych jednostek, na obszarze których parki narodowe już istnieją. Projekt powinien przywidywać zatem konkretne zmiany w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych. Takich propozycji w projekcie brak.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe uwagi do poszczególnych propozycji legislacyjnych.

- 1) Pkt 1 (dodawany w art. 5 pkt 14a) – brzmienie projektu sugeruje, że do udziału w panelu będą mogły zostać wylosowane osoby, które nie byłyby zainteresowane udziałem w tego rodzaju gremium. Ponadto projekt nie określa, kto miałby ustalać szczegółowe kryteria, według których miałby nastąpić wybór przedstawicieli społeczności lokalnej oraz ich liczbę.
- 2) Pkt 2 lit. d (dodawany w art. 10 ust. 2b) – przepis sformułowany bardzo lakonicznie. Przepis powinien być tak sformułowany aby wniosek zawierał co najmniej informacje, które pozwolą ministrowi właściwemu do spraw środowiska ocenić, czy obszar, na którym ma być utworzony park spełnia warunki, o których mowa w art. 8 ustawy (nawiązanie do projektowanego ust. 2c).
- 3) Pkt 2 lit. d (dodawany w art. 10 ust. 2d) – projektowany przepis umożliwi arbitralne (tj. nie podlegające żadnej kontroli sądowniczoadministracyjnej oraz z pominięciem opinii zainteresowanych) rozszerzania granic istniejących parków metodą „małych kroków” wyłącznie przy współpracy dyrektora parku/rady naukowej parku oraz ministra właściwego ds. środowiska. Przepis w tym kształcie jest absolutnie nieakceptowalny.
- 4) Pkt 2 lit. d (dodawany w art. 10 ust. 2f) – z projektowanego przepisu wynika, że minister właściwy ds. środowiska będzie miał w praktyce 9 dni na powołanie członków grupy roboczej, o których mowa w ust. 2g pkt 9, 10, 11, 12. Ponadto niezrozumiałe jest odwołanie się ust. 2g w ust. 2f, z uwagi na fakt, że w ust. 2g nie określono terminu powołania członków grupy a jedynie terminy zgłaszania kandydatów.
- 5) Pkt 2 lit. d (dodawany w art. 10 ust. 2g) – w składzie zespołu brakuje przedstawiciela ministra właściwego do spraw finansów, co w kontekście przewidzianego przez projektodawców tworzenia programów rozwojowych, wydaje się pominięciem istotnego ośrodka decyzyjnego w zakresie faktycznego poziomu wsparcia dla samorządów, na obszarze których miał zostać utworzony park narodowy.

Jeżeli byłby zachowany 30-dniowy termin powołania grupy wskazany w ust. 2f to w punkcie 8 ust. 2g organem właściwym do wskazania przedstawiciela winien być organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego. Co do zasady organy stanowiące obradują na sesjach zwoływanych nie rzadziej niż raz na kwartał. W mniejszych samorządach sesje rzeczywiście zwoływane są kilka razy w roku. Wskazany przepis rodziłby konieczność zwołania sesji wyłącznie w celu wskazania przedstawiciela samorządu.

W punkcie 9 należałoby określić maksymalną liczbę przedstawicieli organizacji ekologicznych (np. 3). Z obecnego brzmienia proponowanego przepisu wynika, że minister będzie musiała powołać przedstawiciela z każdej organizacji, który zgłosi swój udział w pracach grupy, co mogłoby skutkować nieproporcjonalną nadliczebnością przedstawicieli tychże organizacji w stosunku do

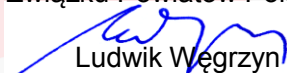
podmiotów reprezentujących inny punkt widzenia. Ta dysproporcja jest widoczna szczególnie w kontekście propozycji aby wszystkie organizacje społeczne (pkt 10) oraz wszystkie podmioty zrzeszające pracowników, pracodawców oraz przedsiębiorców (pkt 11) miały zaledwie po jednym przedstawicielu w grupie, a przedstawiciele jednostek naukowych (pkt 12) trzech przedstawicieli. Jest to szczególnie zastanawiające posunięcie projektodawców, jeżeli odnieść je do - deklarowanej w uzasadnieniu do projektu ustawy - potrzeby szerokiej konsultacji decyzji o powołaniu parku.

- 6) Pkt 2 lit d (dodawany w art. 10 ust. 2j w zw. z 2t) – jednostki samorządu terytorialnego uczestniczące w pracach grupy roboczej nie będą miały żadnej gwarancji, że projekt planu przedłożony przez grupę roboczą zostanie przyjęty ani że sam projekt grupy roboczej będzie rzeczywiście uwzględniał sytuację samorządu w kontekście faktu, iż przedstawiciele samorządów będą w radzie reprezentowani w zdecydowanej mniejszości. Proponowana regulacja ma w naszej ocenie charakter pozorujący realną chęć wsparcia mieszkańców gmin i powiatów, na obszarze których będzie funkcjonował park.
- 7) Pkt 2 lit d (dodawany w art. 10 ust. 2m i 2n) – zamiast organizacji panelów należałoby rozważyć wykorzystanie istniejących na danym terenie praktyk w zakresie prowadzenia konsultacji z mieszkańcami. W przypadku pozostawienia rozwiązania organizacji panelów na poziomie ustawowym należałoby wprowadzić bardziej szczegółowe regulacje, które gwarantowałyby mieszkańcom prawo głosu w debacie na temat utworzenia parku.
- 8) Pkt 2 lit d (dodawany w art. 10 ust. 2m i 2n) – możliwą konkluzją pracy grupy powinna być również rezygnacja z utworzenia parku.
- 9) Uzasadnienie akapit 1 i 8 – w uzasadnieniu dużo miejsca poświęcono szerokiej partycypacji różnych środowisk w proces tworzenia parku, tymczasem w samym projekcie w sposób nieuzasadniony faworyzuje się organizacje ekologiczne (art. 10 ust. 2g pkt 9 projektu ustawy).
- 10) Uzasadnienie akapit 3 ostatnie zdanie – należy zaznaczyć, że tworzenie nowych parków jest blokowane z uwagi na pełną świadomość zarówno mieszkańców jak i władz samorządowych w zakresie skutków utworzenia parku. Brzmienie uzasadnienia wskazuje, że projektodawcy świadomie zdają się nie dostrzegać negatywnych dla mieszkańców konsekwencji utworzenia parku o czym świadczy brak w projekcie jakichkolwiek propozycji zmian ustawowych wykraczających poza etap utworzenia/rozszerzenia parku.
- 11) Uzasadnienie akapit 4 – statystyki. Przywołane statystyki budzą wątpliwości. Po pierwsze należy wskazać, że liczba istniejących parków narodowych w Polsce jest wyższa niż w innych krajach europejskich o porównywalnej lub większej liczbie mieszkańców i powierzchni. W przypadku Niemiec należy wskazać, że inaczej niż w Polsce zaledwie 1/5 obszaru chronionego znajduje się na lądzie, 2/3 chronionych w ramach Parku Narodowego zajmują dwa parki chroniące obszar Morza Wattowego. W odniesieniu do Francji do statystyki prawdopodobnie wliczono strefy ochrony zewnętrznej, które w zakresie poziomu ochrony przyrody zbliżone są do polskich parków krajobrazowych oraz wliczono obszar parków leżących poza Europą.

12) Uzasadnienie projektu nie spełnia wymogów z art. 34 ust. 2 pkt 4 i 5 Regulaminu Sejmu. Zwracamy uwagę, że skutki finansowe i społeczne wejścia w życie projektu mogą być rozważane w odniesieniu do wskazanych również w uzasadnieniu projektu planów utworzenia trzech nowych parków narodowych.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn